

Αριθ. καταθέσεως: 1342/2022

**Η Πρόεδρος του Α΄ Τμήματος Διακοπών
του Συμβουλίου της Επικρατείας**

Ορίζει σύμφωνα με τα άρθρα 20 και 21 του Π.Δ. 18/1989 "Κωδικοποίηση διατάξεων νόμων για το Συμβούλιο της Επικρατείας" (ΦΕΚ 8 Α') και το άρθρο 34 του ν. 3772/2009, δικάσιμο για να συζητηθεί στο Δ΄ Τμήμα η αίτηση του ΣΩΜ. "ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΚΑΤΕΛΕΙΟΥ ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΛΕΤΗ & ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΗΣ ΘΑΛΑΣΣΙΑΣ & ΧΕΡΣΑΙΑΣ ΖΩΗΣ" την **13 Δεκεμβρίου 2022, ημέρα Τρίτη και ώρα 9.30 π.μ. με εισηγητή την Πάρεδρο Μαυροπόδη Δήμητρα.**

Παραγγέλλει να ανακοινωθεί στον εισηγητή η δικογραφία και να κοινοποιηθούν με επιμέλεια του αιτούντος αντίγραφα της αιτήσεως και της πράξης αυτής στην **Α.Ε. "ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΚΙΝΗΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΥ Α.Ε." (ΕΤΑΔ Α.Ε.)**, με την παράκληση να διαβιβάσει, τουλάχιστον 30 ημέρες πριν από τη δικάσιμο, στον εισηγητή απευθείας όλα τα σχετικά με την υπόθεση έγγραφα, συνοπτική έκθεση της αρμόδιας υπηρεσίας, καθώς και τα τυχόν έγγραφα από τα οποία αποδεικνύεται ότι έγινε η κοινοποίηση στον αιτούντα ή ότι αυτός έλαβε γνώση του περιεχομένου των προσβαλλόμενων.

Αθήνα, 05/07/2022

Η Πρόεδρος
του Α΄ Τμήματος Διακοπών

Η Γραμματέας
κ.α.α.

Μ. Γκορτζολίδου

Μ. Τσαπαρδώνη

Ακριβές αντίγραφο από το πρωτότυπο

Αθήνα, 05/07/2022

Η Γραμματέας
κ.α.α.

Τσαπαρδώνη Μαρία

ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ

+ **ΤΑΣΟΥ Δ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ** - ΒΟΥΛΑΣ Τ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ - ΒΑΣΙΛΗ Τ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ
Πανεπιστημίου 56, Αθήναι, ΤΚ 10678, τηλ. 210-3819670, e-mail : bpap1966@gmail.com

Ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας

ΑΙΤΗΣΗ ΑΚΥΡΩΣΕΩΣ

Του Συλλόγου Κατελειού για τη μελέτη και την προστασία της θαλάσσιας και χερσαίας ζωής, με έδρα στο Κατελειό Κεφαλονιάς, νομίμως αντιπροσωπευόμενου από την Αικατερίνη Ξενοπούλου, κάτοικο Κατελείου Κεφαλονιάς, Τ.Κ 28086, τηλ. 26710- 81009, e-mail info@kateliosgroup.org

ΚΑΤΑ

- 1) Της Εταιρείας Ακινήτων Δημοσίου Α.Ε, η οποία εδρεύει στην οδό Βουλής 7, Αθήνα Τ.Κ 10562, τηλ. 2103339416, e-mail info@hprc.gr
- 2) Του εποπτεύοντος αυτήν Υπουργού Οικονομικών

ΠΕΡΙ ΑΚΥΡΩΣΕΩΣ

1. Της υπ' αριθ. 5681/ 27.04.2022 προκηρύξεως- πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος με αντικείμενο την εκμίσθωση τμημάτων των ακινήτων με ΑΒΚ 233, Δήμου Κεφαλονιάς, Νομού Κεφαλληνίας, παρά τον αιγιαλό στη θέση παραλίας Μούντα για χρονικό διάστημα τριών ετών (2022-2024) για ανάπτυξη καντίνας, τραπεζοκαθισμάτων, ψυχαγωγικών παιγνίων κλπ
2. Πάσης άλλης συναφούς πράξεως ή παραλείψεως, με την οποίαν διατίθεται προς μίσθωση η έκταση των ακινήτων ΑΒΚ 233, εντός και όπισθεν του αιγιαλού για την ανωτέρω χρήση.

Συνοπτική Έκθεση

Ζητείται η ακύρωση της υπ' αριθ. πρωτ. 5681/ 27.04.2022 πράξεως της Εταιρείας Ακινήτων Δημοσίου Α.Ε (στο εξής ΕΤΑΔ) με αντικείμενο την πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για την εκμίσθωση τμημάτων των ακινήτων με ΑΒΚ 233, Δήμου Κεφαλονιάς, Νομού Κεφαλληνίας δυνητικής διάρκειας 5 ετών (τρία ημερολογιακά έτη 2022-2024 με δυνατότητα παράτασης για ακόμη δύο 2025-2026) στην παραλία Μουντά της νήσου Κεφαλονιάς για τουριστικές χρήσεις (ανάπτυξη καντίνας, τραπεζοκαθισμάτων, ψυχαγωγικών παιγνίων κλπ).

Η προσβαλλόμενη είναι μη νόμιμη και ακυρωτέα για τους ακόλουθους λόγους :

- ❖ διότι σκοπεί κατά παράβαση του άρθρου 24 του Συντάγματος και του νόμου σε ανεπίτρεπτη παραχώρηση προς εκμίσθωση της εν λόγω περιοχής, η οποία κείται εντός ευρωπαϊκού δικτύου natura2000 (βάσει του ν.3937/2011), κατά πρόδηλη παράβαση του άρθρου 196 παρ. 4 στοιχείο β Ν. 4389/2016, το οποίο και απαγορεύει τη μεταβίβαση των περιοχών Natura στην ΕΤΑΔ ΑΕ.
- ❖ Διότι σε κάθε περίπτωση, με την εν λόγω πρόσκληση ενδιαφέροντος και την επιδιωκόμενη μίσθωση τμημάτων ακινήτων για τη συγκεκριμένη χρήση, η οποία και χωροθετείται εντός προστατευόμενης περιοχής του ευρωπαϊκού Δικτύου Natura 2000 με κωδικό 2220007 και 2220004 και έχει χαρακτηριστεί ως Ειδική Ζώνη Διατήρησης (ΕΖΔ στο εξής) (ν.3937/2011, ν. 4519/2018 Παράρτημα Ι), επαπειλείται κατάφωρη παραβίαση των συνταγματικών και διεθνών επιταγών για την προστασία του περιβάλλοντος και ιδίως τη χελώνα καρέτα – καρέτα, δεδομένου ότι η ευρύτερη παραλία Μούντας αποτελεί έναν από τους κύριους τόπους ωτοκίας.
- ❖ Διότι είναι ανεπίτρεπτη η εκμίσθωση δημοσίων κτημάτων εντός ή και πλησίον ζώνης αιγιαλού και παραλίας σε περίπτωση που συντρέχει κίνδυνος για το δημόσιο συμφέρον
- ❖ Η εν λόγω πρόσκληση ενδιαφέροντος παραβιάζει ευθέως τη διάταξη άρθρου 10 Ν. 4014/2011, διότι προ της εκδόσεώς της δεν έχει

υποβληθεί, για τα εκεί περιγραφόμενα έργα ούτε ειδική οικολογική αξιολόγηση στην υπηρεσία Περιβάλλοντος της Περιφέρειας (για έργα κατηγορίας Β (αν θεωρήσουμε πως η δραστηριότητα είναι μη σημαντική και έχει τοπικό χαρακτήρα κατά το άρθρο 1), αλλά ούτε και Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων, αν θεωρήσουμε πως το μέγεθος του εγχειρήματος (τουριστική εκμετάλλευση 19 τοποθεσιών και γενικώς ολόκληρου του Ακρωτηρίου Μούντας) και ο δεδομένος κίνδυνος για ένα προστατευόμενο είδος (θαλάσσια χελώνα) χρήζει αυστηρότερης προστασίας.

Εισαγωγικά – αντικείμενο της προσβαλλόμενης πράξεως.

Με την υπ' αριθ. Πρωτ. 5681/27.04.2022, η "Εταιρεία Ακινήτων Δημοσίου Α.Ε" (στο εξής ΕΤΑΔ) απήυθηνε πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για την εκμίσθωση τμημάτων των ακινήτων με ΑΒΚ 233-Παραλία Μούντας, Δήμου Κεφαλονιάς.

Η πρόσκληση απευθύνεται στις εξής κατηγορίες ενδιαφερομένων:

Α) Στην κατηγορία Α στην οποία ανήκουν όλα τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα που δραστηριοποιούνται επιχειρηματικά σε ακίνητα όμορα του ΑΒΚ 233 (Παραλία Μούντας), και επιθυμούν να εκμισθώσουν ανάλογα τμήματα των ακινήτων αυτών, όπως η ομορότητα και το αναλογούν στην κάθε περίπτωση τμήμα ορίζεται στην οικεία νομοθεσία και όπως αυτά ενδεικτικά αποτυπώνονται στα συνοδευτικά τοπογραφικά διαγράμματα

Β) Στην κατηγορία Β ανήκουν όλα τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα που επιθυμούν να δραστηριοποιηθούν σε τμήμα ή τμήματα της παραλίας Μούντα, τα οποία δεν θα εκμισθωθούν σε ενδιαφερομένους της κατηγορίας Α

Σύμφωνα με του βασικούς όρους της πρόσκλησης αυτής, η διάρκεια της εκμίσθωσης ορίζεται σε τρία ημερολογιακά έτη (2022-2024) με δυνατότητα παράτασης για δύο ακόμη έτη μετά από έγγραφη συμφωνία των μερών (2025-2026) (άρθρο 3 Βασικών Όρων Μίσθωσης). Το μίσθωμα ορίζεται ως ετήσιο, υπολογιζόμενο βάσει των τ.μ και της χρήσης του τμήματος που

εκμισθώνεται, οι δε χρήσεις ορίζονται σε επέκταση επιχειρηματικής δραστηριότητας (απευθύνεται στην κατηγορία ενδιαφερομένων Α) και στην ανάπτυξη καντίνας σκιάστρων, τραπεζοκαθισμάτων και θαλασσιών μέσω αναψυχής (Θ.Μ.Α).

Ενδεικτικό της επαπειλούμενης ζημίας που επίκειται να προκληθεί είναι ότι στη διάταξη του άρθρου 2 της προσβαλλόμενης πρόσκλησης προβλέπεται ως βασικός όρος της μίσθωσης σχετικά με τη χρήση των ακινήτων η ανάπτυξη ομπρελοκαθισμάτων, τραπεζοκαθισμάτων, τοποθέτηση τροχήλατης καντίνας, θαλάσσια μέσα αναψυχής, στάσιμο εμπόριο, ανάπτυξη ψυχαγωγικών παιγνιδιών και τέλος η επέκταση επιχειρηματικής δραστηριότητας όμορης επιχείρησης.

Οι ενδιαφερόμενοι καλούνται μέσα στην αποκλειστική προθεσμία που προβλέπει η πρόσκληση (για την κατηγορία Α η προθεσμία κατάθεσης έληξε στις 25/05/2022 και για την κατηγορία Β η καταληκτική προθεσμία υποβολής αιτήσεων είναι η 15^η Ιουνίου 2022) να αποστείλουν αίτηση εκμίσθωσης, στην οποία θα συμπεριλαμβάνεται -μεταξύ άλλων- περιγραφή επί σχεδίου τυχόν δεσμεύσεων όπως είναι η δυνητική ύπαρξη της περιοχής εντός του δικτύου Natura 2000.

Γίνεται λοιπόν φανερό πως το κράτος αντί να προσπίσει εκ των προτέρων ενεργά με δικές του ενέργειες μια κρίσιμη περιοχή που αποτελεί ήπιο και ευαίσθητο οικοσύστημα, χρήζον ιδιαίτερων προστατευτικών δράσεων για την ανάδειξη των χαρακτηριστικών του, αντ' αυτού μεταθέτει ανεπίτρεπτα τη θεμελιώδη αυτή υποχρέωση στον εκάστοτε συμμετέχοντα ιδιώτη επιχειρηματία, ο οποίος όμως δρά επί κέρδει.

Την ανωτέρω πρόσκληση προσβάλλουμε παραδεκτώς και εμπροθέσμως με προφανές έννομο συμφέρον για τους κατωτέρω αναφερόμενους λόγους.

ΕΠΙ ΤΟΥ ΠΑΡΑΔΕΚΤΟΥ ΤΗΣ ΑΙΤΗΣΕΩΣ ΑΚΥΡΩΣΕΩΣ

-α- ως προς το έννομο συμφέρον

Το έννομο συμφέρον του Σωματείου μας προκύπτει σαφέστατα από τον καταστατικό του σκοπό, συνιστάμενο στην προστασία του φυσικού περιβάλλοντος, της προστασίας της χερσαίας και της θαλάσσιας ζωής στη νήσο της Κεφαλληνίας με έμφαση στην προστασία της χελώνας καρέτα – καρέτα, η οποία ενδημεί στο συγκεκριμένο όρμο, που αποτελεί κατ' εξοχήν χώρο ωτοκίας.

Στην περιοχή του Όρμου της Μούντας η καταγραφή και η παρακολούθηση του πληθυσμού της θαλάσσιας χελώνας ξεκίνησε πριν από 31 χρόνια από ξένες και ημεδαπές ερευνητικές ομάδες και θεωρείται ένα από τα μεγαλύτερης διάρκειας προγράμματα για την Caretta - caretta στην Μεσόγειο. Τα τελευταία 16 χρόνια την ερευνητική δραστηριότητα, την προστασία και τη διατήρηση του φθίνοντος πληθυσμού του Όρμου την έχει αναλάβει η οργάνωσή μας με την επωνυμία "Σύλλογος Κατελειού για την Μελέτη και Προστασία της Θαλάσσιας και Χερσαίας Ζωής".

Ο Σύλλογος Κατελειού για τη μελέτη και την προστασία της θαλάσσιας και χερσαίας ζωής, αποτελεί σωματείο, ιδρυθέν το 1993, με κύριο σκοπό σύμφωνα με το καταστατικό του την διατήρηση της θαλάσσιας χελώνας Caretta Caretta στον όρμο της Μούντας στην Κεφαλονιά όπως ορίζεται στο άρθρο 2 του καταστατικού του.

Ο Σύλλογος διεξάγει δυνάμει αδείας του Υπουργείου Γεωργίας, περιβαλλοντική έρευνα στον όρμο του Κατελειού και στη Μούντα κατά την οποία αποτυπώνεται καθ' όλη τη διάρκεια του χρόνου και όχι μόνο τους καλοκαιρινούς μήνες η αναπαραγωγική δραστηριότητα και οι συνήθειες της χελώνας.

Ο Σύλλογος επικέντρωσε από την πρώτη στιγμή της δημιουργίας του τη δραστηριότητά του για την προστασία της παραλίας της Μούντας. Το πρωταρχικό του μέλημα ήταν ανέκαθεν η αναγνώριση του Όρμου της Μούντας ως περιοχή Natura 2000 καθώς ήλπιζε πως μ' αυτόν τον τρόπο θα προστάτευε τη δραστηριότητα της φωλεοποίησης για την Caretta caretta, αλλά

και προς όφελος της γενικότερης αναβάθμισης του περιβάλλοντος της περιοχής. Το στόχο αυτό της αναγνώρισης και της προστασίας της περιοχής τελικά τον κατάφερε μετά από πολλούς και πολύχρονους αγώνες που περιελάμβαναν μεταξύ άλλων :

-α1- την υποβολή συνεχών αιτήσεων από το 1998 έως το 2001 για την αναγνώριση της συγκεκριμένης περιοχής ως περιοχής του δικτύου Natura 2000, η εφαρμογή των μέτρων προστασίας που ορίζονται σχετικά με το δίκτυο αυτό διεκδικείται και επιτυγχάνεται με αιτήματα, αναφορές και καταγγελίες κάθε καλοκαίρι εδώ και 30 χρόνια

-α2- Τη συγκέντρωση σε δύο διαφορετικές περιπτώσεις, γεγονός μοναδικό στην Ελλάδα για ένα τοπικό σωματείο, 5.000 υπογραφών για την ανατροπή της κυβερνητικής απόφασης, η οποία είχε εξαιρέσει τη Μούντα από τον επιστημονικό κατάλογο των υποψηφίων περιοχών για την ένταξή τους στο δίκτυο προστατευόμενων περιοχών Natura 2000. Η ένσταση, που υποβλήθηκε στις 22-07-2001 στο Υπουργείο Περιβάλλοντος, έγινε διότι ο Σύλλογος Κατελειού πίστευε ακράδαντα ότι η ένταξη της Μούντας στο δίκτυο Natura 2000 ήταν η μοναδική λύση για να περιοριστούν και να σταματήσουν οι χρόνιες επεμβάσεις στο ευαίσθητο οικοσύστημα.

-β- η φύση της προσβαλλομένης πράξεως – η νομική φύση της ΕΤΑΔ

Η προσβαλλόμενη πρόσκληση αποτελεί εκτελεστή διοικητική πράξη, από την οποία γεννάται κατ' εξοχήν ακυρωτική διαφορά, αποσπαστή από τη σύναψη συμβάσεως μισθώσεως. Και τούτο διότι άπτεται της παραχωρήσεως κοινοχρήστων πραγμάτων, αναγομένων στη δημοσία κτήση, αλλά και λοιπών εκτάσεων ιδιοκτησίας του ελληνικού δημοσίου, με ιδιαίτερη περιβαλλοντική αξία.

Η λύση αυτή επιβάλλεται για την αποτελεσματική προστασία των δικαιωμάτων και των εννόμων συμφερόντων των τρίτων, όμως το Σωματείο μας, που επικεντρώνεται στην προστασία του φυσικού περιβάλλοντος.

Κατά δε το σκέλος που η ΕΤΑΔ προβαίνει στην παραχώρηση ή εκμίσθωση των ανωτέρω εκτάσεων, έχει σαφώς διφυή χαρακτήρα και δρά ως φορέας δημοσίας εξουσίας, οι πράξεις του οποίου ελέγχονται από τον ακυρωτικό δικαστή.

Συγκεκριμένα :

Η ΕΤΑΔ (Εταιρεία Ακινήτων Δημοσίου) Α.Ε συνεστήθη με το άρθρο 196 του Ν 4389/2016 και αποτελεί τη συνέχεια της δημοσίας εταιρείας «Ελληνικά Τουριστικά Ακίνητα Α.Ε». Ο σκοπός της είναι, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του εν λόγω άρθρου, η αξιοποίηση χάριν δημοσίου συμφέροντος, με κάθε πρόσφορο μέσο, των ακινήτων περιουσιακών στοιχείων τη διαχείριση των οποίων έχει αναλάβει από άλλα ΝΠΔΔ και από ΝΠΙΔ που ανήκουν στον ευρύτερο δημόσιο τομέα.

Και ναι μεν η ΕΤΑΔ συνεστήθη για λόγους ευελιξίας ως μόρφωμα του ιδιωτικού δικαίου, πλην όμως η πραγματική φύση του νομικού προσώπου εξαρτάται από τη λειτουργία που αυτό επιτελεί, εν όψει του γράμματος και του σκοπού του νόμου και τη φύση των ασκουμένων αρμοδιοτήτων.

Λαμβάνοντας υπόψη όλα τα ανωτέρω, τόσο η θεωρία όσο και η νομολογία δέχονται ότι κατά το σκέλος που η ΕΤΑΔ προβαίνει σε παραχωρήσεις και εκμισθώσεις δημοσίων ακινήτων για λόγους δημοσίου συμφέροντος αποτελεί νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου (διφυούς χαρακτήρος), που εκδίδει εκτελεστές διοικητικές πράξεις.

Όπως έχει χαρακτηριστικά κριθεί και με την ΕΑ ΣτΕ 232/2021, η ΕΤΑΔ '..... διέπεται μεν, κατ' αρχήν, από τους κανόνες του ιδιωτικού δικαίου, λειτουργεί όμως χάριν του δημοσίου συμφέροντος, με σκοπό την αξιοποίηση της περιουσίας του Ε.Ο.Τ., της οποίας κατά νόμον έχει τη διοίκηση και διαχείριση, (β) η εν λόγω εταιρεία, κατά τον χρόνο που εξακολουθεί να υπάγεται στον έλεγχο του Δημοσίου, ασκεί δημόσια εξουσία και αποτελεί νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου κατά την παραχώρηση ιδιαίτερων δικαιωμάτων επί κοινοχρήστων πραγμάτων, των οποίων η διοίκηση και διαχείριση έχει περιέλθει σ' αυτήν, και (γ) επομένως, οι σχετικώς εκδιδόμενες πράξεις της, είτε αναφέρονται σε κοινόχρηστα πράγματα, είτε σε εκτάσεις που περιλαμβάνουν και μη κοινόχρηστα, συνιστούν εκτελεστές διοικητικές πράξεις

υπαγόμενες στην ακυρωτική δικαιοδοσία του Συμβουλίου της Επικρατείας, ανεξαρτήτως του αν εντάσσονται σε διαδικασία κατάρτισης σύμβασης και τη φύση αυτής, εφόσον, πάντως, στην τελευταία αυτή περίπτωση οι αιτούντες ενεργούν ως τρίτοι ως προς την διαδικασία παραχώρησης. Τα αυτά ισχύουν κατ'αρχήν προκειμένου και περί των σχετικών πράξεων της "ΕΤΑΔ ΑΕ" μοναδικός μέτοχος της οποίας είναι το Ελληνικό Δημόσιο (άρθρο 9 παρ. 2 της προμνησθείσας Δ6Α 1162069 ΕΞ 2011/28.11.2011 κοινής υπουργικής απόφασης) (βλ. και ΕΑ 453, 110/2014)." (πρβλ. επίσης και ΟΛΣΤΕ 891-895/2008, ΣΤΕ 2685/2010, 2793-2797/2012).

Συνεπώς η ΕΤΑΔ λειτουργεί στην περίπτωση μας, σαφώς ως νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου από τη στιγμή που με τη συγκεκριμένη πράξη της αποσκοπεί στην έντονη οικονομική αξιοποίηση της περιοχής του Όρμου Μούντας χάριν δημοσίου συμφέροντος, παραγνωρίζοντας βέβαια την περιβαλλοντική φύση και αξία της συγκεκριμένης περιοχής.

ΛΟΓΟΙ ΑΚΥΡΩΣΕΩΣ

Α. Παράβαση του άρθρου 24 του Συντάγματος της ευρωπαϊκής νομοθεσίας περί προστασίας περιοχών natura και θαλάσσιας χελώνας, καθώς και της διατάξεως του άρθρου 196 παρ. 4 εδ. α', β' και γ' Ν. 4389/2016 – μη επιτρεπτή η παραχώρηση προς την ΕΤΑΔ προς εκμίσθωση ευαίσθητων περιοχών που εντάσσονται ή τελούν υπό ένταξη σε περιοχές natura.

Στο παράρτημα II της ευρωπαϊκής οδηγίας 92/43, που πιλοφορείται «Ζωικά και φυτικά είδη κοινοτικού ενδιαφέροντος των οποίων η διατήρηση επιβάλλει τον καθορισμό ειδικών ζωνών διατήρησης», μνημονεύεται μεταξύ των ζωικών αυτών ειδών και η θαλάσσια χελώνα *Caretta caretta* και μάλιστα ως είδος προτεραιότητας. Ενώ στο παράρτημα IV της οδηγίας 92/43, η *Caretta caretta* μνημονεύεται ως είδος που χρήζει αυστηρής προστασίας.

Εξάλλου, στη διάταξη του άρθρου 12 της ως άνω Οδηγίας 92/43 ορίζεται επί λέξει ότι «1. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα ώστε να θεσπισθεί ένα καθεστώς αυστηρής προστασίας των ζωικών ειδών που αναφέρονται στο σημείο α' του παραρτήματος IV, στην περιοχή φυσικής κατανομής τους, που να απαγορεύει: β) να παρενοχλούνται εκ προθέσεως τα εν λόγω είδη, ιδίως κατά την περίοδο αναπαραγωγής, την περίοδο κατά την οποία τα νεογνά εξαρτώνται από τη μητέρα, τη χειμερία νάρκη και τη μετανάστευση ».

Τέλος, κατά τα οριζόμενα στη διάταξη του άρθρου 196 παρ. 4 Ν 4389/2016'' η κυριότητα και η νομή όλων των ακινήτων περιουσιακών στοιχείων τα οποία ανήκουν στο Ελληνικό Δημόσιο και τα διαχειρίζεται η ΕΤΑΔ σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, μεταβιβάζονται αυτομάτως στην ΕΤΑΔ χωρίς αντάλλαγμα με τις κατωτέρω εξαιρέσεις: α. Αιγιαλοί, παραλίες και παρόχθιες εκτάσεις, υδρότοποι, β. περιοχές Ramsar, γ. περιοχές Natura, δ. αρχαιολογικοί χώροι, ε. αμιγώς δασικές εκτάσεις, και λοιπά πράγματα εκτός συναλλαγής.''.

Από το συνδυασμό των ανωτέρω διατάξεων, ερμηνευομένων υπό το πρίσμα και του άρθρου 24 του Συντάγματος σαφώς προκύπτει ότι δεν είναι επιτρεπτή η μεταβίβαση- παραχώρηση στην ΕΤΑΔ και η περαιτέρω διάθεση προς εκμίσθωση περιοχών του δικτύου Natura και των υπό ένταξη σε αυτό, εξαιτίας ακριβώς της υποχρέωσης που πηγάζει εκ της ευρωπαϊκής οδηγίας 92/43 και της ΚΥΑ (ΦΕΚ 1289 Β'/1998) που εισήγαγε την Οδηγία αυτή στην ελληνική έννομη τάξη, με αντικείμενο τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων καθώς και της άγριας χλωρίδας και πανίδας.

Περαιτέρω, από τις ανωτέρω διατάξεις, για την ταυτότητα του λόγου προκύπτει ότι δεν είναι δυνατή η διάθεση προς εκμίσθωση ακόμη και περιοχών που έχουν δεν έχουν μεν καθεστώς οριστικής εντάξεως σε ζώνη natura, πλην όμως έχει ήδη εκκινήσει η σχετική διαδικασία και έχει ήδη αποφασισθεί ότι πρόκειται για προτεινόμενες προς τούτο περιοχές.

Επίσης για την ταυτότητα του λόγου, στην απαγόρευση υπάγεται όχι μόνο το τμήμα που είναι εντός της προτεινόμενης ή της υφιστάμενης ζώνης natura, αλλά και οι πλησίον της ζώνης αυτής εκτάσεις, οι οποίες τελούν σε άρρηκτη σύνδεση προς την προστατευτέα περιοχή και αποτελούν λειτουργικά ζωτικό της χώρο.

Στην ένδικη περίπτωση, η ευρύτερη περιοχή της παραλίας Μούντα του Δήμου Κεφαλληνίας έχει ρητώς ενταχθεί στο δίκτυο natura 2000, ως ΕΔΖ (Ειδική Ζώνη Διαχείρισης) με κωδικό GR 2220004 και A/A 164, όπως προκύπτει από το σχετικό εθνικό κατάλογο που εγκρίθηκε και ενσωματώθηκε ως παράρτημα στη διάταξη του άρθρου 9 παρ. 6 Ν 3937/2011.

Εκ μόνου του λόγου τούτου, η προσβαλλόμενη πρόσκληση, η οποία αφορά περιοχή ειδικής περιβαλλοντικής προστασίας εντός προτεινομένης ζώνης natura 2000, όπως αυτή ορίζεται από το Ν. 3937/2011, είναι ευθέως παράνομη και ακυρωτέα.

A-1 Μη επιτρεπτή εκμίσθωση δημοσίων κτημάτων εντός ζώνης αιγιαλού και παραλίας σε περίπτωση που συντρέχει κίνδυνος για το δημόσιο συμφέρον

Έτι περαιτέρω : ανεξαρτήτως της εντάξεως ή μη της περιοχής σε ζώνη natura, εν πάση περιπτώσει από το συνδυασμό των ανωτέρω διατάξεων (βλ. ιδίως άρθρο 196 παρ.4 εδ. α' Ν 4389/2016) ορθώς ερμηνευομένων υπό το πρίσμα του άρθρου 24 του Συντάγματος απαγορεύεται απολύτως η διάθεση προς εκμίσθωση δημοσίων κτημάτων εντός ζώνης αιγιαλού και παραλίας, αλλά και των όπισθεν αυτών ευρισκομένων εν επαφή και συνδεομένων αρρήκτως με τις ως άνω ζώνες δημοσίων κτημάτων, όταν συντρέχει υπέρτερος λόγος δημοσίου συμφέροντος, συνιστάμενος στην προστασία του φυσικού περιβάλλοντος και της χερσαίας και θαλάσσιας πανίδος. Τέτοιος λόγος δημοσίου συμφέροντος αποτελεί κατ' εξοχήν η ύπαρξη και εγκατάσταση στη συγκεκριμένη παραλία της θαλάσσιας χελώνας καρέτα-καρέτα στην ευαίσθητη φάση της ωοτοκίας.

Εκ μόνου του λόγου τούτου, η προσβαλλόμενη πρόκληση είναι ευθέως παράνομη και ακυρωτέα για ευθεία παράβαση νόμου.

Κατά δε το σκέλος της που μεταθέτει στους υποψηφίους ιδιώτες(παρ. 5 παρ. i) την υποχρέωση να εκπονήσουν σχέδιο προστασίας εάν καταλαμβάνεται ζώνη natura ή άλλη παρεμφερής προστατευόμενη περιοχή, η προσβαλλόμενη πρόσκληση παραβιάζει ευθέως το άρθρο 24 του

Συντάγματος, που ανάγει την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος (περιλαμβανομένης και της θαλάσσιας πανίδας) σε ειδική συνταγματική κρατική υπορέωση.

B. παράβαση εθνικής και ευρωπαϊκής νομοθεσίας – ανεπίτρεπτη η εκμίσθωση ευαίσθητης περιβαλλοντικά περιοχής με χρήση τουριστικής εκμετάλλευσης – η εγκριθείσα χρήση είναι παντελώς ασύμβατη προς τη φύση της περιοχής και όθεν απαγορευμένη

Ο Όρμος του Κατελειού- Μούντας, αποτελεί τη σημαντικότερη περιοχή ωτοκίας της θαλάσσιας χελώνας *Caretta caretta* στην Κεφαλονιά, είδος το οποίο έχει χαρακτηριστεί ως “κινδυνεύον” και σύμφωνα με την Οδηγία 92/43 είναι είδος προτεραιότητας, χρήζον αυστηρής προστασίας. Σημειώνεται ότι στην περιοχή υπάρχει εκτεταμένο οικοσύστημα θινών συνδεδεμένο αρρήκτως με τον παρακείμενο αιγιαλό, αποτελώντας μετ’ αυτού ήπιο και ευαίσθητο οικοσύστημα.

Ο χαρακτηρισμός του ως άνω τόπου κοινοτικής σημασίας ως Ειδικής Ζώνης Διατήρησης έγινε με το Ν.3937/2011 (GR 2220004 κατά το παράρτημα του εθνικού καταλόγου υπό το άρθρο 9 παρ. 6 Ν 3937/2011). Περαιτέρω με τον ως άνω νόμο προβλέφθηκε, -προκειμένης της συμμόρφωσης της Χώρας με τις προβλέψεις του άρθρου 6 της Οδηγίας 92/43 – ο καθορισμός με Υ.Α εθνικών στόχων διαχείρισης για τις ΕΖΔ, των στόχων διατήρησης ανά ΕΖΔ ή ομάδες τέτοιων, ο προσδιορισμός των επιτρεπόμενων εντός αυτών χρήσεων με Προεδρικό Διάταγμα σε εφαρμογή ειδικής έκθεσης και η κατάρτιση σχεδίων διαχείρισης με ενσωμάτωση στόχων διατήρησης και τέλος τα σχέδια δράσης για τον καθορισμό των μέτρων οργάνωσης και λειτουργίας των ως άνω περιοχών και την εξειδίκευση των όρων και περιορισμών άσκησης δραστηριοτήτων και εκτέλεσης έργων σε αυτές (άρθρο 4 του ν. 3937/2011).

Παρόλα αυτά μέχρι σήμερα δεν έχουν καθοριστεί προτεραιότητες (στόχοι) για τη διατήρηση της συγκεκριμένης προστατευόμενης περιοχής κατά παράβαση του άρθρου 4 Ν.3937/2011 (και αντιστοίχως 4 παρ. 4 της Οδηγίας 92/43). Περαιτέρω δεν έχουν καθοριστεί – κατά παράβαση του

άρθρου 6 παρ. 1 της ίδιας Οδηγίας- τα αναγκαία μέτρα διατήρησης αυτής της ΕΖΔ με την κατάρτιση ειδικού σχεδίου διαχείρισης, ούτε έχει ληφθεί μέριμνα για την έκδοση Προεδρικού Διατάγματος προκειμένου του καθορισμού των τυχών επιτρεπόμενων εντός αυτής χρήσεων στα πλαίσια της ολοκληρωμένης παράκτιας διαχείρισης όπως όριζε η Σύσταση 2002/413 της 30^{ης} Μαΐου 2002 "σχετικά με την εφαρμογή στην Ευρώπη της ολοκληρωμένης διαχείρισης των παράκτιων ζωνών" ως και κάθε άλλου ζητήματος που αφορά την προστασία και οικολογική διαχείριση αυτής κατά παράβαση ομοίως της διάταξης της παρ. 1 του άρθρου 6 της Οδηγίας 92/43, περί καθορισμού από τα κράτη μέλη ως προς τις ΕΖΔ δεόντων κανονιστικών μέτρων που ανταποκρίνονται στις οικολογικές απαιτήσεις των ως άνω περιοχών. Πέραν των ανωτέρω μέχρι σήμερα το Κράτος δεν έχει μεριμνήσει για τα κατάλληλα μέτρα για την αποφυγή της υποβάθμισης του περιέχεται φυσικού οικοτόπου καθώς και των ενοχλήσεων που έχουν οι επιπτώσεις στα είδη για τα οποία ορίστηκε η υπόψη ζώνη, κατά παράβαση της παρ. 2 του άρθρου 6 της Οδηγίας 92/43.

Επιπρόσθετα δεν έχουν ληφθεί, κατά παράβαση των εδαφίων β και δ της παρ. 1 του αρθ. 12 της Οδηγία 92/43 τα αναγκαία μέτρα ώστε να θεσπιστεί ένα καθεστώς αυστηρής προστασίας της θαλάσσιας χελώνας *Caretta caretta* (είδος εκ των αναφερομένων στο σημείο Α του παραρτήματος 4 της Οδηγίας), που να απαγορεύει την παρενόχληση εκ προθέσεως του εν λόγω είδους, ιδίως κατά την περίοδο της αναπαραγωγής ως και την βλάβη ή την καταστροφή των τόπων αναπαραγωγής ή των τόπων ανάπαυσης, παραβίαση για την οποία η Ελλάδα έχει καταδικαστεί από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο στην περίπτωση της Ζακύνθου (υπόθεση C.- 103/00, στην οποία εκρίθη ότι η παράλειψη της Ελλάδας να προβεί στην λήψη των αναγκαίων μέτρων για την εγκαθίδρυση και εφαρμογή ενός αποτελεσματικού συστήματος αυστηρής προστασίας της θαλάσσιας χελώνας *Caretta caretta* στη Ζάκυνθο, συνιστά αποτυχία εκπλήρωσης των υποχρεώσεων της που απορρέουν από τις ανωτέρω διατάξεις των εδαφίων β και δ της παρ. 1 του άρθρου 12 της Οδηγίας 92/43).

Όπως χαρακτηριστικά αναφέρεται στη σκέψη 43 της απόφασης C-504/14 Επιτροπή κατά Ελληνικής Δημοκρατίας, *“Οι οχληροί παράγοντες –όπως είναι ο θόρυβος και το φως– επηρεάζουν ιδιαίτερα την ωτοκία και την εκκόλαψη. Οι*

μικρές χελώνες είναι ευάλωτες και πολλές από αυτές πεθαίνουν πριν από την ολοκλήρωση του σταδίου αναπαραγωγής. Ιδίως όταν οι νεοσσοί εκκολάπτονται τη νύχτα, ο φωτισμός που προέρχεται από την ξηρά μπορεί προφανώς να τους αποπροσανατολίσει κατά την πορεία τους προς τη θάλασσα. Επίσης πρέπει να αποτρέπονται ενέργειες όπως η κατασκευή δομικών έργων, τα οποία επηρεάζουν την καταλληλότητα της παραλίας ως τόπου αναπαραγωγής''

Ως εκ τούτου και εξαιτίας της προχειρότητας και των ελλείψεων της πρόσκλησης - προκήρυξης από πλευράς ΕΤΑΔ, είναι βέβαιο πως σε περίπτωση ευδοκίμησης της εκχώρησης της παραλίας για τουριστική/επιχειρηματική εκμετάλλευση, το περιβαλλοντικά ευαίσθητο οικοσύστημα της περιοχής, θα βρεθεί αντιμέτωπο με τους ίδιους κινδύνους που έχει αντιμετωπίσει και στο παρελθόν και συνεχίζουν να το επιβαρύνουν ακόμα και σήμερα.

Κατά δε την αληθή έννοια των προμνημονευθεισών διατάξεων και αποφάσεων δεν είναι επιτρεπτή η εκμίσθωση της επίμαχης εκτάσεως εάν δεν ολοκληρωθεί προηγουμένως η έκδοση των αναγκαίων κανονιστικών αποφάσεων για την αποτελεσματική προστασία της περιοχής και την οργάνωση των επιτρεπομένων χρήσεων.

Σε κάθε περίπτωση η τουριστική χρήση με ανάπτυξη και ομπρελών και καθισμάτων, καντίνας, παιγνίων κλπ είναι παντελώς ασύμβατη προς την ανάγκη περιβαλλοντικής προστασίας της περιοχής, ως ακολούθως :

Β₁. Απαγορευμένη η χρήση έντονου φωτός – κίνδυνος για τους νεοσσούς – χελώνες

Οι λαμπτήρες που χρησιμοποιεί ο Δήμος, αλλά και τοπικά κέντρα διασκέδασης και κατά λογική αναγκαιότητα να χρησιμοποιηθούν για τις χρήσεις που περιγράφονται στην πρόσκληση, χαρακτηρίζονται από έντονη φωτεινή διάχυση και είναι ασύμβατες με την προστασία και τις ευρωπαϊκές και εθνικές επιταγές για την προστασία των νεοσσών χελωνών. Στην εν λόγω πρόσκληση ενδιαφέροντος δεν γίνεται πρόβλεψη για χρήση των

ενδεδειγμένων για την περιοχή λαμπτήρων, με συνέπεια να είναι αυτομάτως μη νόμιμη και ακυρωτέα.

Τα έντονα φώτα παρεμποδίζουν τις χελώνες κατά την έξοδό τους στην ακτή για την δημιουργία φωλιών, ενώ αποπροσανατολίζουν τους νεοσσούς κατά την προσπάθειά τους να βρουν το δρόμο προς τη θάλασσα με συνέπεια να οδηγούνται προς την αντίθετη κατεύθυνση και να πεθαίνουν.

Συγκεκριμένα δεν προβλέπεται χρήση των κατάλληλων κίτρινων φώτων χαμηλής έντασης με τα αναγκαία σκιάστρα που προστατεύουν αφενός μεν το απειλούμενο είδος, αφετέρου δε εξοικονομούν ενέργεια και περιορίζουν το λειτουργικό κόστος(κεντρικό τμήμα του όρμου της Μούντας)

Σχετικά με τη φωτορύπανση απόφασηC-504/14 αναφέρει τα εξής:

Σκέψη:

98. Η Επιτροπή αιτιάζει την Ελλάδα ότι τα φώτα των παραλιακών μπαρ, ξενοδοχείων και καταστημάτων, όπως επίσης και ο φωτισμός των δρόμων, διαταράσσει τις χελώνες, ιδίως στην περιοχή του Καλού Νερού. Ειδικότερα ο φωτισμός αυτός αποπροσανατολίζει τους νεοσσούς κατά την πορεία τους προς τη θάλασσα και ενοχλεί τις χελώνες κατά την ωστοκία.

99. Η Ελλάδα αρκείται στον ισχυρισμό ότι ο φωτισμός αυτός αποτελεί στις περισσότερες περιπτώσεις μακροχρόνια πρακτική, ενώ δηλώνει ότι προτίθεται να λάβει μέτρα για την αποφυγή τέτοιου είδους ενοχλήσεων στο μέλλον.

100. Όπως ελέχθη και αναφορικά με τους παράκτιους διαδρόμους, τα κράτη μέλη οφείλουν να λάβουν και ως προς το θέμα αυτό κατάλληλα μέτρα για την αποφυγή ενοχλήσεων που προκαλούνται από υφιστάμενες δραστηριότητες (36). Δεδομένου ότι, μέχρι στιγμής, τέτοιου είδους μέτρα έχουν απλώς εξαγγελθεί, η προσφυγή είναι βάσιμη και ως προς αυτό το σημείο.

*101. Κατά συνέπεια, η Ελλάδα παρέβη το άρθρο 6, παράγραφος 2, της οδηγίας περί οικοτόπων, παραλείποντας να περιορίσει επαρκώς στον τόπο διατήρησης τη φωτορύπανση στις παραλίες αναπαραγωγής της θαλάσσιας χελώνας *Caretta caretta*.*

B₂Η ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΜΠΑΡ/ ΚΑΝΤΙΝΑΣ/ΘΜΑ

Η χρήση και λειτουργία καταστημάτων υγειονομικού ενδιαφέροντος στην περιοχή και ειδικά beachbar, με ομπρέλες, καθίσματα, φώτα, θαλάσσια παίγνια αναψυχής κλπ είναι ευθέως παράνομη και ασύμβατη με τη διαβίωση της χελώνας.

Όπως είναι ευλόγως αντιληπτό, αλλά όπως και έχει κριθεί νομολογιακά(C-504/14) η λειτουργία με τις συνακόλουθες δραστηριότητες (συγκέντρωση κόσμου, δυνατή μουσική, χορός και beach party) τέτοιου είδους καταστημάτων σε μία περιοχή που οι μεν χελώνες καταφεύγουν κατά την ωοτοκία, οι δε νεοσσοί χρειάζονται ηρεμία και ησυχία για να εκκολαφθούν, αλλά και το φως της Σελήνης για να μεταβούν με ασφάλεια στη θάλασσα, συνιστά παραβίαση του άρθρου 6 παράγραφος 2 της Οδηγίας 92/43, αφού θεωρήθηκε πως το ελληνικό κράτος δεν προέβη στα απαραίτητα μέτρα για την προστασία τους

Έτσι λοιπόν για την περίπτωση των καταστημάτων αυτών το ΔΕΕ έκρινε πως *"τα εν λόγω μπαρ προκαλούσαν θόρυβο και φωτίζονταν τη νύχτα, με αποτέλεσμα να παρενοχλούνται οι θαλάσσιες χελώνες Caretta caretta κατά την ωοτοκία και να εκτίθενται σε κίνδυνο οι νεοεκκολαφθέντες νεοσσοί."*

Κατά συνέπεια, μη έχοντας λάβει τα απαραίτητα μέτρα προκειμένου να περιοριστεί η λειτουργία των μπαρ που βρίσκονται μεταξύ Ελαίας και Καλού Νερού, στις παραλίες όπου αναπαράγονται οι θαλάσσιες χελώνες Caretta caretta, και μη έχοντας μεριμνήσει ώστε οι προκαλούμενες από τα μπαρ αυτά οχλήσεις να μη παρενοχλούν το είδος αυτό, το κράτος μέλος αυτό παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από το άρθρο 6, παράγραφος 2, της οδηγίας 92/43.

B₃ ΧΡΗΣΗ ΠΑΡΑΛΙΑΣ

Τα τελευταία χρόνια η συγκεκριμένη παραλία έχει υποστεί πολλές αλλοιώσεις χάριν τουριστικής εκμετάλλευσης. Ο κίνδυνος επιδείνωσης του φαινομένου είναι επικείμενος, λαμβανομένου υπόψη και του μεγέθους του έργου και της γενικότερης έλλειψης νομοθετικού πλαισίου και ενδιαφέροντος από πλευράς Πολιτείας. Συγκεκριμένα η παραλία τα τελευταία χρόνια έχει υποστεί αλλοιώσεις από :

- i. από τις εργασίες καθαρισμού της ακτής με χρήση βαρέων μηχανημάτων, κατά τρόπο και χρόνο που είχε ως συνέπεια την μη αναστρέψιμη κατάσταση σε ένα μεγάλο τμήμα της ζώνης ωοτοκίας. Συγκεκριμένα ρίχτηκαν και αναμείχτηκαν με την καθαρή άμμο κροκάλες

από παρακείμενο φυσικό χείμαρρο – έξοδο των όμβριων υδάτων με μηχανήμα φορτωτή, ποσότητας μεγαλύτερης από 100μ³ και απλώθηκαν σε έκταση μήκους 250μ, έκταση που αντιπροσωπεύει το 1/5 της αμμώδους ζώνης ωτοκίας από τα Καμίνια έως το Ακρ. Μούντα.

- ii. Από την τοποθέτηση επί της ακτής, από τις ιδιωτικές επιχειρήσεις, εξοπλισμού μόνιμα σε παράταξη (ομπρέλες, ξαπλώστρες, τραπεζάκια παραλίας κλπ). Ο εξοπλισμός αυτός αφενός μεν στερεί κάθε δυνατότητα προσπέλασης της καρέτα για να γεννήσει αφού αναπτύσσεται κυριολεκτικά ως φράγμα κατά το μήκος και κατά το πλάτος της ακτής σε τριπλές και τετραπλές σειρές με ενδιάμεσους ξύλινους ή πλαστικούς διαδρόμους,
- iii. Από την εξάντληση της φέρουσας ικανότητας του συστήματος, όπως τη στέρηση της φυσικής δυνατότητάς του για αποκατάσταση, αφού εξασκείται εντονότερη και πυκνότερη συμπίεση ανά τετραγωνικό επιφάνειας άμμου από τα συνεχή πατήματα και συρσίματα των εξοπλισμών με επιβάρυνση από στερεά και υγρά οργανικά απόβλητα που ευνοούν τις αναερόβιες συνθήκες με αποτέλεσμα τη σήψη των αυγών στις φωλιές, αλλά και από άλλα σκουπίδια όπως τα αποσιγάρα, κατά μέσο όρο βρίσκουμε 200 τεμάχια ανά τετραγωνικό μέτρο επιφάνειας άμμου σε κάθε πόστο παράταξης εξοπλισμού, από μικρά τεμάχια πλαστικών, από καλαμάκια, κουταλάκια κ.λ.π που δεν τα “πιάνουν” οι τσουγκράνες καθαριότητας,
- iv. Από την μεταβολή του μικροκλίματος αβιοτικών παραγόντων της ακτής, π.χ μείωση της θερμοκρασίας της άμμου από τη συνεχή σκίαση των ομπρελών, από το αυταπόδεικτο των διαπιστώσεων του ότι όπου παρατάσσονται ομπρελοκαθίσματα στις ακτές ωτοκίας δεν υπάρχει ή περιορίζεται στο ελάχιστο η φωλαιοποίηση κατά μήκος της ακτής, τοποθετούνται εκτός ζώνης ωτοκίας πάνω στο υψηλότερο σημείο της παλίρροιας (4-5 μ από τη θάλασσα) για την αποφυγή εγκαυμάτων στα γυμνά πέλματά τους και με υψηλότερη περιβαλλοντική συνείδηση για την περισυλλογή των απορριμμάτων τους αφού ξέρουν ότι δεν υπάρχει “ κάποιος πίσω τους” για να τα μαζέψει.

Το γεγονός της δυνητικής λειτουργίας των νέων επιχειρήσεων κυριολεκτικά σε απόσταση μικρότερη των 100 μέτρων από την παραλία και τις φωλιές στη θέση Μούντα και την μη λήψη των μέτρων προστασίας από τους ιδιοκτήτες, όπως συνέβαινε και παλαιότερα, σε αντίθεση με όσα ορίζονται για τις ζώνες Natura 2000, σύμφωνα και με το έγγραφο ΥΠΕΧΩΔΕ οι.81352/1063/1-3-2000(ΚΥΑ 12-5-2017, ΦΕΚ 1636Β). Συγκεκριμένα εγκυμονεί ο κίνδυνος οι επιχειρηματίες να συνεχίζουν τη λειτουργία των μαγαζιών τους και μετά τη δύση του ηλίου.

Ήδη η κατάσταση θεωρείται μη αναστρέψιμη για το 1/5 της ακτής της Μούντας, όπως και της Αγίας Βαρβάρας Κατελειού, ως ζωνών ωτοκίας και ειδικά στον Όρμο καθημερινά επιταχύνεται και μεγαλώνει η περιβαλλοντική καταστροφή, ιδιαίτερα λόγω της συνεχούς αύξησης των επισκεπτών και διαμενόντων, όπως και των διαφόρων ανεξέλεγκτων δραστηριοτήτων, όπως διέλευση από μηχανάκια και αυτοκίνητα μέσα στις ζώνες ωτοκίας, επισκέπτες με φακούς στην παραλία κατά τις νυχτερινές ώρες, φωτιές, beach parties κλπ.

Γίνεται λοιπόν αντιληπτό πως το Κράτος όχι μόνο δεν έχει φροντίσει αυτά τα 20 χρόνια για να θεσμοθετήσει κάποιο ειδικό καθεστώς προστασίας της συγκεκριμένης περιοχής Natura 2000, με έκδοση οικείων κανονιστικών πράξεων και Π.Δ για τον καθορισμό των χρήσεων γης, αλλά πλέον επιδιώκεται ευθέως η οικολογική καταστροφή της περιοχής για χάρη της τουριστικής και οικονομικής "ανάπτυξης".

Επί του ζητήματος της παραλίας το ΔΕΕ στην C-504/14 έκρινε πως:

92. Μία επιπλέον μομφή της Επιτροπής αφορά τη χρήση εξοπλισμού παραλίας, ιδίως ομπρελών και ζαπλωστών, τις οποίες οι εκμισθωτές αφήνουν στην παραλία κατά τη διάρκεια της νύχτας, καθώς και την τοποθέτηση ξύλινων διαδρόμων στις παραλίες. Κατά την Επιτροπή, τα ανωτέρω μειώνουν τον χώρο φωλεοποίησης και ενοχλούν τις χελώνες.

93. Η Ελλάδα αποδέχεται εμμέσως την ανωτέρω μομφή, προβάλλοντας ως μοναδικό επιχειρήμα το γεγονός ότι από το 2013 και εντεύθεν, δηλαδή μετά την παρέλευση της ταχθείσας προθεσμίας, η ενοίκιαση ομπρελών και ζαπλωστών επιτρέπεται μόνο σε παραλίες που βρίσκονται μακριά από τις παραλίες αναπαραγωγής του Καλού Νερού.

Επί της πρώτης αιτιάσεως, ως προς το ότι η Ελληνική Δημοκρατία ανέχθηκε την παρουσία κινητού εξοπλισμού και εγκαταστάσεων στις παραλίες εντός της ζώνης της Κυπαρισσίας - Επιχειρήματα των διαδίκων

*Κατά την Επιτροπή, στο μέτρο που οι εν λόγω εγκαταστάσεις παραλίας είναι σταθερές και παραμένουν στην παραλία τη νύχτα, επιδρούν αρνητικά στους χώρους αναπαραγωγής των θαλάσσιων χελωνών *Carettacaretta*, διότι η παρουσία τους μειώνει τον διαθέσιμο για τις φωλιές χώρο και παρακωλύει τη μετακίνηση των χελωνών.*

*Η παρουσία κινητού εξοπλισμού και διαφόρων εγκαταστάσεων στις παραλίες όπου αναπαράγονται οι θαλάσσιες χελώνες *Carettacaretta*, , η Ελληνική Δημοκρατία παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από το άρθρο 6, παράγραφος 2, της οδηγίας 92/43.*

Από την Ε.Ο. Αριθμός 68/1999 πρακτικά συνεδριάσεως του Συμβουλίου της Επικρατείας Τμήμα Ε' της 4ης και 10ης Φεβρουαρίου 1999 βλέπουμε επίσης στη σκέψη 14:

14. Εις τας αυτάς ως άνω περιοχάς (Π1, Π2 και Π3), ως διαπιστούται εις την ΕΠΜ, η ανεξέλεγκτος πρόσβασις μεγάλου αριθμού επισκεπτών, η τοποθέτησις ομπρελλών και καθισμάτων επί της παραλίας και η συναφής προς ταύτα ανάπτυξις αυθαιρέτων επιχειρήσεων, αι οποίαι είναι αδύνατον να ελεγχθούν, έχουν ως αποτέλεσμα την αλλοίωσιν του μικροπεριβάλλοντος των φωλεών (ποδοπάτημα από τους πεζούς, καταστροφή από την τοποθέτησιν των ομπρελλών, ισοπέδωσις αμμοθινών κλπ.). Κατά συνέπειαν, η υπό του σχεδίου επιτρεπομένη τοποθέτησις ομπρελλών και καθισμάτων εις τας ανωτέρω περιοχάς πρέπει να απαγορευθεί απολύτως, ως ασύμβατος προς την ανάγκην ηυξημένης προστασίας των περιοχών αυτών.

**Γ. ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 10 ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ 4014/2011 / ΜΗ ΣΥΝΤΑΞΗ
(ΚΑΙ ΥΠΟΒΟΛΗ) ΜΕΛΕΤΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ Ή
ΕΙΔΙΚΗΣ ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΗ
ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ**

Η οικονομική/ τουριστική εκμετάλλευση περιοχών οι οποίες κείνται εντός του ευρωπαϊκού δικτύου Natura 2000 δεν απαγορεύεται μεν απολύτως, πλην όμως υπόκειται σε αυστηρότατες προϋποθέσεις. Στην ελληνική έννομη τάξη για οποιοδήποτε έργο ή δραστηριότητα που είναι ενταγμένη στο εν λόγω δίκτυο ακολουθείται αναγκαστικά η διαδικασία του άρθρου 10 του ν.4014/2011.

Η εν λόγω διάταξη προβλέπει ότι *“η περιβαλλοντική αδειοδότηση διενεργείται με βάση τις σχετικές πρόνοιες των ειδικότερων προεδρικών διαταγμάτων και υπουργικών αποφάσεων προστασίας. Σε περίπτωση ελλείψεως σχετικών προβλέψεων: α) για έργα κατηγορίας Β υποβάλλεται ειδική οικολογική αξιολόγηση στην αρμόδια υπηρεσία Περιβάλλοντος της Περιφέρειας, σύμφωνα με την παράγραφο 8 του άρθρου 11 και β) για έργα κατηγορίας Α υποβάλλεται, ως τμήμα της ΜΠΕ, ειδική οικολογική αξιολόγηση στην αρμόδια, κατά περίπτωση, υπηρεσία, σύμφωνα με τις παραγράφους 9 και 10 του άρθρου 11. (άρθρο 10 παρ. 1)”*.

Στην περίπτωση μας, η διαδικασία αυτή έχει παραλειφθεί παντελώς. Μάλιστα ανατρέχοντας στους όρους της πρόσκλησης, φαίνεται πως η ΕΤΑΔ αγνοεί παντελώς ότι η εν λόγω περιοχή κείται εντός Δικτύου Natura 2000 και μεταθέτει ανεπίτρεπτα την ευθύνη στον εκάστοτε ενδιαφερόμενο να λάβει εκ των υστέρων μέτρα προστασίας (βλ. ΣΤΕ ΟΛ 786/2014)

Παρόλα αυτά η υποχρέωση του Κράτους παραμένει. Άλλωστε η ειδική αξιολόγηση και η ΜΠΕ είναι απαραίτητη διότι *εστιάζει στις συνέπειες για την περιοχή βάσει των στόχων διατήρησής της (περιοχής).....Ειδικότερα, η εξέταση πιθανών μέτρων αντιμετώπισης των επιπτώσεων και εναλλακτικών λύσεων μπορεί να επιτρέψει τη διαπίστωση ότι, βάσει τέτοιων λύσεων ή μέτρων, το έργο ή η δραστηριότητα δεν θα παραβιάσει την ακεραιότητα της περιοχής. Η ακεραιότητα μιας περιοχής αναφέρεται στις οικολογικές της λειτουργίες. Η απόφαση για το κατά πόσον παραβιάζεται πρέπει να εστιάζεται και να περιορίζεται στους στόχους διατήρησης της περιοχής. (άρθρο 10 παρ. 2).*

Ακόμα βέβαια και αν θεωρήσουμε ότι η εν λόγω δραστηριότητα συνιστά ήπιας μορφής επέμβαση στην περιοχή και εμπίπτει στην κατηγορία έργων Β- (πράγμα ουχί ορθόν εν όψει της ευρείας εκτάσεως της περιοχής που διατίθεται για εκμίσθωση) στη συγκεκριμένη περιοχή ευρίσκεται ένα είδος

που εμπίπτει σε εκείνα που χαρακτηρίζονται ως είδη προτεραιότητας, ήτοι η χελώνα καρέτα - καρέτα. Η τουριστική εκμετάλλευση λοιπόν της περιοχής -σε τέτοια ένταση πολλώ δε μάλλον- δεν είναι δυνατόν να μην αλλοιώσει την οικολογική ακεραιότητα της προστατευόμενης περιοχής (άρθρο 10 παρ. 3).

Ακόμη και στην περίπτωση τέλος που θεωρήσουμε πως η περιοχή κείται εκτός Natura, η εγγύτητά της είναι αναμφισβήτητη. Η εγγύτητα λοιπόν αλλά και το μέγεθος της προσδοκώμενης εκμετάλλευσης δεν αφήνουν περιθώρια μη εφαρμογής της παραγράφου 5 του άρθρου 10. Η εν λόγω παράγραφος απαιτεί, σε περίπτωση δραστηριότητας εκτός μεν δικτύου Natura αλλά επηρεασμού της προστατευόμενης περιοχής, να εφαρμόζεται η διαδικασία του εν λόγω άρθρου, ήτοι της υποβολής ειδικής οικολογικής αξιολόγησης ή ΜΠΕ για την έναρξη της δραστηριότητας (δείτε αντί άλλων ΣΤΕ3650/2010 όπου κρίθηκε, κατά πλειοψηφία, ότι σύμφωνα με τις πιο πάνω διατάξεις της οδηγίας 92/43, υπόκειται σε περιβαλλοντική, κατά την οδηγία αυτή, εκτίμηση κάθε σχέδιο που αφορά ειδική ζώνη διατήρησης, και που, χωρίς να συνδέεται με τη διαχείρισή της, είναι δυνατόν να την επηρεάζει σημαντικά, κατά την κρίση τού οικείου κράτους μέλους).

Η εν λόγω διαδικασία είναι απαραίτητο να συντελείται προ πάσης εκδόσεως διοικητικής πράξεως που συνιστά έναρξη έγκρισης οχλουσών εγκαταστάσεων ή χρήσεων. Με άλλα λόγια εν προκειμένω η διαδικασία του άρθρου 10 Ν 4014/2011 έπρεπε να προηγηθεί της προκηρύξεως προς εκμίσθωση για ανάπτυξη οποιασδήποτε σχετικής δραστηριότητας μπορεί να επιφέρει δυσμενείς συνέπειες στο περιβάλλον, όπως στην περίπτωσή μας. Είναι αναγκαίο να έχουν εκτιμηθεί εκ των προτέρων οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις μιας δραστηριότητας τέτοιας σημασίας και βαρύτητας, να έχει εξετασθεί η πιθανότητα το εν λόγω εγχείρημα να έχει υπερβολικά δυσμενείς συνέπειες για τον υδροβιότοπο και να έχουν το λιγότερο εξετασθεί και προβλεφθεί εναλλακτικές λύσεις, περιλαμβανομένης και της μηδενικής

ΔΙΑ ΤΑΥΤΑ ΑΙΤΟΥΜΕΘΑ

- 1 Την ακύρωση της υπ' αριθ. 5681/ 27.04.2022 προκηρύξεως - πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος με αντικείμενο την εκμίσθωση τμημάτων των ακινήτων με ΑΒΚ 233, Δήμου Κεφαλονιάς, Νομού Κεφαλληνίας, παρά τον αιγιαλό στη θέση παραλίας Μούντα για χρονικό διάστημα τριών ετών (2022-2024) για ανάπτυξη καντίνας, τραπεζοκαθισμάτων, ψυχαγωγικών παιγνίων κλπ
- 2 Την ακύρωση πάσης άλλης συναφούς πράξεως ή παραλείψεως, με την οποία διατίθεται προς μίσθωση η έκταση των ακινήτων ΑΒΚ 233, εντός και όπισθεν του αιγιαλού για την ανωτέρω χρήση.
- 3 Την επιβολή στους αντιδίκους μου της δικαστικής μου δαπάνης.

Αθήνα, 14/06/2021

Ο πληρεξούσιος δικηγόρος

Βασίλειος Παπαδημητρίου

Δικηγόρος

ΑΜΔΣΑ 16908
DEA droit public interne
Université PARIS 1, Panthéon-Sorbonne
Πανεπιστημίου 56, ΑΘΗΝΑΙ
τηλ. 3819670, 3304560
emai:bpap1966@gmail.com

6-7-22

